

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בחדרה

28 פברואר 2024

ת"פ 55834-01-22 מדינת ישראל נ' XXX

לפני כבוד השופטת אורית קליינפלד

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

XXX ת"ז XXX

הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד ממיט טללה

הנאשם בליווי דודו

ב"כ הנאשם: עו"ד עלאא אבו-מוך

קצינת המבחן: גב' סואר עוואד

- עותק מותר בפרסום לאחר התאמת הנדרשות בכפוף לכללי החיסיון -

גמר דין

הנאשם, יליד 11/07/03 הודה בעובדות כתב האישום בכך שביום 08/02/21 בשעה 16:17 או בסמוך לכך החזיק בחדרו במקומות שונים סם מסוכן מסוג קנאביס במשקל של 6.4134 גרם נטו וסם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 5.37 גרם נטו - עבירות המנויות בסעיפים 7(א) + 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג – 1973.

בין הצדדים לא גובשו הסכמות, וטיעונים לעונש נשמעו ביום 3/1/24 ובעוד ב"כ המאשימה תמך עתירתו בהמלצת שירות המבחן ביקש ב"כ הנאשם, לחרוג מהן.

ב"כ המאשימה הדגיש בטיעונו את הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו, וביקש להעביר מסר ברור לפיו יש לעקור משורש ולהוקיע את השימוש בסם, והפנה לתסקיר שירות המבחן, לשיתוף הפעולה החלקי והמצומצם של הנאשם עם שירות המבחן ולכך שהנאשם, כך

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בחדרה

28 פברואר 2024

ת"פ 55834-01-22 מדינת ישראל נ' XXX

לדבריו, החל לפתח תלות בסם כבר בשנת 2020 ואילו את האישור הרפואי המתיר לו שימוש בקנאביס, קיבל שלוש וחצי שנים לאחר מכן.

מנגד התמקד ב"כ הנאשם בטיעונו במצבו הבריאותי של הנאשם, בכך שהנאשם עבר תאונת דרכים קשה, וכיום נמצא בשיקום כשבין היתר ברשותו רישיון רפואי לשימוש בקנאביס, והוסיף כי לא ניתן להתעלם ממדיניות האכיפה והענישה, הנוהגת כיום בעבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית, עת קבע המחוקק כי מדובר בעבירה מינהלית. לפיכך ולאור האמור ביקש שלא להרשיע את הנאשם ולהסתפק בפסילת רישונו על תנאי, בהתחייבות כספית וקנס.

הנאשם בזכותו למילה האחרונה אמר: "...אני מבקש סליחה, מצטער על מה שעשיתי, לא הייתי יודע שזה אסור ופוגע בחוק...מאז שעברתי את העבירה, לא עברתי שום עבירה... אני לא עושה שטויות, מטפל בעצמי...".

מתסקיר שירות המבחן נלמד כי הנאשם, בן למשפחה המונה זוג הורים וחמישה ילדים. מצבה הכלכלי של המשפחה קשה, בעבר ננקטה אלימות מצד האב כלפי הילדים ובשנת 2020 פתחה האם בהליך גירושין, עם זאת ההליך לא הבשיל וההורים נשואים גם כיום.

בחודש ינואר 2023 עבר הנאשם תאונת דרכים, נפצע באופן קשה ואושפז עד לחודש יולי 2023. מאז מתקיים מקצבת נכות בלבד. עם שירות המבחן לא שיתף הנאשם פעולה, גם לאחר שהודה במיוחס לו בחודש ספטמבר 2022, וכך עד לתאונת הדרכים שעבר בחודש יולי 2023.

לאחר שנבחנו גורמי סיכון, וגורמי סיכוי הומלץ להימנע מהרשעת הנאשם ולקבוע בעניינו דרכי טיפול הכוללות פסילת רישיון נהיגה בפועל או על תנאי, התחייבות כספית להימנע מביצוע עבירות דומות בעתיד וקנס. ברם, בדיון שהתקיים ביום 3/1/24 תיקנה קצינת המבחן ההמלצות המנויות בתסקיר ואמרה כי במחשבה שניה, שירות המבחן ממליץ להרשיע את הנאשם ולגזור עליו את העונשים המנויים בתסקיר.

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בחדרה

28 פברואר 2024

ת"פ 55834-01-22 מדינת ישראל נ' XXX

דיון והכרעה.

ראשית לשאלת הרשעתו של הנאשם, אשר בעניינה מחלוקת.

כאמור לעיל התביעה עותרת להרשעת הנאשם ונסמכת על המלצות שירות המבחן לנוער ואילו הסניגור מבקש להימנע מכך ותומך עתירתו במדיניות האכיפה והענישה בנושא.

אקדים ואומר כי מצאתי טעם של ממש בנימוקי ההגנה ולפיכך אתעכב בכמה מילים על תקנות העבירות המנהליות (קנס מנהלי-החזקת קנאביס ושימוש בו לצריכה עצמית), תשפ"ב – 2022 (להלן: "התקנות").

בקצרה אציין כי תחילתה של דרך נקבעה בהוראת שעה שנכנסה לתוקף ביום הראשון באפריל 2019 ועמדה בתוקף עד מרץ '22 אז הוחרגו מהוראת השעה, מי שבמועד ביצוע העבירה טרם מלאו לו 18.

הרקע להוראת השעה היה שכיחות השימוש בקנאביס בישראל ועל כן, הוצע לצמצם את הנזקים הנגרמים כתוצאה מפתיחת תיקים ומהעמדה לדין ולקבוע כי העבירה של שימוש והחזקה בקנאביס תהיה עבירה מנהלית בלבד.

לגבי קטינים הומלץ לפעול לצמצום השימוש בקנאביס באמצעים חלופיים לרבות הרחבת ההסברה ומתן מענים טיפוליים. הצוות הבין משרדי אשר הכין את עבודת המטה שתמכה בחקיקה נתן את הדעת לכך שתשלום קנס לרוב משולם ע"י ההורה ואינו כולל בירור או שיח משמעותי ומטבע הדברים אינו מערב גורם טיפולי אשר יכול להעריך האם מדובר במעידה חד פעמית או בהתנהגותו המלמדת קושי וצורך בהתערבות משמעותית, אשר על כן, ובשלב הראשון ניתנה עדיפות למעורבות גורמי הטיפול בעניינם של קטינים.

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בחדרה

28 פברואר 2024

ת"פ 55834-01-22 מדינת ישראל נ' XXX

הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.1105 קבעה כי שיקולים מיוחדים קיימים במקרים של אחזקה סמים או שימוש בידי קטינים ולפיכך יש מקום למדיניות מיוחדת במקרים אלו. לא ארחיב באמור בהנחיה אך אציין בקליפת האגוז כי הנחייה זו נתנה משקל מכריע לחוות דעתו של קצין מבחן אשר היה מחויב להעביר תוך שלושה חודשים המלצתו לעניין העמדה לדין של קטין ואפשרה להסתפק באזהרת קטין או בטיפול מותנה (ט.מ.).

עם זאת, במהלך חודש מרץ 22 אישרה ועדת החוקה כי עבירות השימוש העצמי בקנאביס יהפכו לעבירות מנהליות ללא רישום במרשם הפלילי למעט במקרים חריגים, וראו בהקשר זה את סעיף 1 לתקנות. עוד נקבע כי הקנס הקצוב בגין החזקת סם מסוג קנאביס לצריכה עצמית, יחול גם על קטינים וזאת כתיקון להסדר החוקי הנוהג קודם לכן.

שר המשפטים גדעון סער אז צוטט אומר כי כובד המשפט הפלילי צריך להיות שמור לסטייה חריגה מהנורמה החברתית. ביחס לקטינים התייחס ואמר שלא ניתן להשאיר לאורך זמן טיפול פלילי בקטינים בשעה שמבוגרים פטורים ממנו.

יושב ראש הוועדה דאז, חבר הכנסת גלעד קריב אמר כי אין שום הצדקה בעניינם של קטינים דווקא לפתיחת תיקים פליליים שעשויים להשפיע על כל עתידם, למרות שנשקלו, פוטנציאל הנזק העקיף והישיר לקטינים כתוצאה משימוש בקנאביס והגם שהשפעתם עשויה להיות קשה ובלתי הפיכה, יש להכיר במציאות שבה מדיניות העמדה לדין אינה מביאה לצמצום התופעה. לפיכך נקבע כי שימוש או החזקה סם מסוכן מסוג קנאביס לצריכה עצמית לא יהוו עבירה פלילית, גם ביחס לקטינים.

ומן הכלל אל הפרט.

גם אם אניח לרגע בצד, את השינוי במדיניות האכיפה והעמדה לדין הייתי מקבלת במקרה דנן את עתירת ההגנה, לאור נסיבותיו של הנאשם וחומרת העבירה אשר מאפשר בנסיבות המקרה המסוים להימנע מהרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בחדרה

28 פברואר 2024

ת"פ 55834-01-22 מדינת ישראל נ' XXX

הנאשם יליד שנת 2003, כיום בגיר, ביצע את המיוחס לו בכתב האישום בשנת 2021 מאז חלפו שלוש שנים בהן לא נפתחו בעניינו של הנאשם תיקי פליליים.

אין חולק כי הנאשם לא שיתף פעולה עם שירות המבחן, לא השלים הליך טיפולי ולא נעקרו מחייו הסמים, עם זאת, הנאשם מחזיק כיום בהיתר רפואי להשתמש בסמים מתוך הכרה שיש באלו כדי לסייע לו.

כבר נקבע כי: "... האינטרס השיקומי אינו מותנה בהכרח במידת שיתוף הפעולה של הקטין עם שירות המבחן... הצורך בשיקומו של קטין שסטה מהדרך הנו צורך חברתי חשוב אשר המערכות הטיפוליות ומערכות אכיפת החוק רואות לעצמן חובה לקדמו גם מקום בו הקטין עצמו אינו מגלה בגרות ואחריות להצלחת התהליך השיקומי". (ראו בש"פ 10566/08 פלוני נ' מדינת ישראל).

יש לחזור ולהדגיש כל העת, את פסיקתו של בית המשפט העליון לפיה בכל הנוגע לקטינים שכל חייהם לפנייהם הנכונות להימנע מהרשעה רבה יותר והכל בשים לב לנסיבות אישיות, למהות העבירה, לסיבות לביצועה, לפוטנציאל הנזק הגלום בה, לשכיחותה בקרב בני נוער והצורך בהרתעה עקב כך.

המסקנה מתחדדת ומתהדקת נוכח תהליך השינוי במדיניות האכיפה והעמדה לדין, ויש להצטער כי לשינוי כה מכריע בתפיסת עולמה של אכיפה והעמדה לדין לא ניתן משקל בין שיקוליה של המאשימה.

אשר על כן, ולאחר שעיינתי בתסקיר, שמעתי את טיעוני הצדדים, ושקלתי את כל אלה, אני נמנעת מהרשעתו של הנאשם וקובעת בעניינו דרכי טיפול בהתאם לקבוע בסעיף 26 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א – 1971 כדלקמן:

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בחדרה

28 פברואר 2024

ת"פ 55834-01-22 מדינת ישראל נ' XXX

1. על הנאשם להצהיר על התחייבות בסך 2,000 ₪ כי יימנע במשך שנה אחת מביצוע עבירות בהן הודה. הנאשם התחייב בעל פה באולם ובית המשפט רושם בפניו התחייבות זו, הצהרתו והסכמתו של הנאשם.

2. בהתאם לסעיף 26 (6) לחוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול) התשל"א - 1971 אני אוסרת על הנאשם לקבל, או להחזיק, רישיון נהיגה לתקופה של 45 ימים על תנאי למשך שנה באם יעבור עבירה מבין העבירות בהן הודה.

3. אני גוזרת על הנאשם תשלום קנס בסך של 500 ₪. הקנס ישולם ב-2 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, כשהראשון ישולם עד ולא יאוחר מיום 1/5/24 והשני בראשון לחודש העוקב.

מובהר בזאת כי החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית המשפט וניתן יהיה לשלם את הקנס כעבור שלושה ימים מיום מתן ההחלטה לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי – באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) – בטלפון 35592* או בטלפון 073-2055000.

במזומן בכל סניף של בנק הדואר – בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

לאור מצבו הרפואי של הנאשם אינני גוזרת עליו פסילת רישיון נהיגה בפועל.

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בחדרה

28 פברואר 2024

ת"פ 55834-01-22 מדינת ישראל נ' XXX

מזכירות – בהסכמת הנאשם, ככל וישנם כספים העומדים לזכות הנאשם בתיק העיקרי ו/או במצורפים לו ו/או בהליך המ"ת ניתן יהיה לקזזם מסכום הקנס והיתרה תושב למפקיד או מי מטעמו.

זכות ערעור כחוק.

<55>

ניתנה והודעה היום י"ט אדר א' תשפ"ד, 28/02/2024 במעמד הנוכחים.

אורית קליינפלד, שופטת

הוקלד על ידי צהלה חומרי